

Izpred sodišča:

Višek nepoboljšljivosti. Pred mariborskim okrožnim sodiščem je dajal 21. julija odgovor 51 letni Franc Breznik s Slemenom nad Selnico ob Dravi. Prisodili so mu 14 mesecev ječe, ker je 21. junija v Pesnici ukradel viničarju suknjo in telovnik v vrednosti 200 din. Obsodba se glasi radi tega tako ostro, ker je bil Breznik že 33 krat predkaznovan in je prebil pretežni del svojega življenja po zaporih.

Slovenska Krajina.

Visok obisk v Slovenski Krajini

Nenapovedano se je pripeljal 19. julija v Soboto ban dr. M. Natlačen. Ustavil se je z avtomobilom pred pisarno in stanovanjem odvetnika in člana banskega sveta Bajleca, ki je povabil visokega gosta k sebi na stanovanje. Pri Bajlecu se je g. ban nekaj časa razgovarjal z gimnazijskim ravnateljem g. Zobcem, z ravnateljem »Martinišča« g. Vogrinom, z župnikom g. Vojkovičem in s šefom Borze dela Kerecom. V Soboti si je ogledal g. ban novi Delavski dom, kjer je nastanjeno okrajno načelstvo. Po ogledu Delavskega doma, kjer so ga pozdravili: g. podnačelnik Vertovšek, mestni podžupan Čeh in orožniški kapetan, si je g. ban ogledal nove prostore Borze dela ter delavskega azila in prostore občinske uprave v gradu. G. ban se je izrazil pohvalno glede lepih prostorov in je naglasil priznanje delavnosti in napredku občine.

V bolnišnici je bil g. ban pozdravljen od primarja dr. Vrtnjaka, ki mu je razkazal nezadostne ter neprimerne prostore za toliko bolnikov. G. ban je uvidel, da je soboška bolnišnica daleč premajhna za Slovensko Krajino in je napovedal, da bo zgrajena v kratkem nova na že kupljenem zemljišču. Nova in moderna zgradba bo dovolj prostorna za bolnike iz Slov. krajine.

Za bolnišnico je posetil g. ban kmetijsko šolo v Rakičanu, o kateri se je upravičeno izrazil, da so njeni prostori mnogo premajhni. Načrt za zgradbo šole je bil izgotovljen, preden je bil on postavljen za bana. Sicer je bila šola dograjena šele letos, a so kljub temu že zagotovljeni krediti za njeno razširjenje in dozdavo poslopja.

Ko je mojster Gašpar odšel, je bolnica tiho obležala in se je ves dan smehljala mirno in spokojno.

Vse je bilo dobro, le en križ je še bil: jagru je bilo treba razodeti, kaj in kako je z njim.

Tudi to je prevzela Veronika.

Naslednji torek je spet prišel grofov jagar. Ko mu je Veronika odprla, mu je pomignila, naj ji sledi, in ga je peljala na vrt zadaj za hišo. Tu je sedla na klop in je jagru pokazala na drugo sebi nasproti. Začuden jo je pogledal.

Tedaj se je nasmehljala pa dejala resno:

»Anza, danes boš moral imeti veliko potrpljenja.«

»Veronika!« je vzkliknil željno.

»Mnogokaj ti moram danes povedati,« je nadaljevala. »Pa se ne smeš razjeziti, če bo morda kaj hudega.«

»Ti, Veronika, me ne moreš razjeziti,« je dejal.

»Na druge se tudi ne smeš jeziti, najmanj na mater.«

»Zakaj bi se naj na mater jezil? Povej!«

»Čuj tedaj!«

Zdaj mu je jela pripovedovati vso čudno zgodbo njegovega življenja, kakor jo je čula od Cence: kdo da sta njegova starša in posebej še o hudi nemarnosti njegovih rednikov, ki ga nista dala krstiti.

Ali Veronika se je zmotila: njeno razodetje jagra nikakor ni prišlo tako, kakor je ona mislila. Res da se je zdrznil, ko mu je povedala, da je po materi

Pri ženah, ki trpe leta in leta radi težke stolice,

pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejši pacijentke uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Kmetijska šola v Rakičanu bo otvorjena v najkrajšem času.

Posebno odlikovanje za Rakičance je bilo, da se je g. ban pomudil nekaj časa na primiciji g. novomašnika Rajnerja in je imel na navzoče pomemben nagovor, katerega so sprejeli vsi gostje s hvaležnim srcem. Posebno globok vtis so napravile na vse banove pohvalne besede, ki so bile namenjene kmečki hiši, ki je bila med Slovenci že od nekdaj vir, ki je krepil narodove življenjske sile. Slovenska duhovščina, ki je izšla in še izhaja pretežno iz vasi, izpod kmečkih streh, je bila našemu narodu od nekdaj drago-

cen nadomestek domačega plemstva, saj je plemenitila naš narod v verskem, kulturnem in gospodarskem pogledu. Kmečki hiši se imamo Slovenci v veliki meri zahvaliti za naš narodni obstoj in razvoj, zato naj Bog živi in blagoslovi slovensko vas in slovensko kmečko hišo!

Ko se je visoki gost pristrčno poslovlil od vseh na primiciji zbranih, mu je navdušeni narod klical: »Na skoražnje svidenje!«

Črensovec. V Zabajku pri Črensovcih je potegnil brodar Rok Erženjak v četrtek 22. julija iz Mure truplo lepo oblečene 20 do 22 let stare ženske. Na čelu je imela neznanka 6 cm dolgo ter zevajočo rano in več potplutb po telesu. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča pri Sv. Martinu, kjer so ga pokopali. Obstoja sum, da je postala neznanka žrtev zločina.

Tešanovec. Mali kazenski senat v Mariboru je imel 20. julija opravka z 21 letnim požigalcem Aleksandrom Vaš, ki je bil rojen v Betlehemu v Ameriki. Imenovan, ki je po poklicu kovaški pomočnik, je zažgal 2. maja gospodarsko poslopje Irme Kuhar v Čičečki vasi in je povzročil pogorelki 4000 din škode. Vaš je bil obsojen na leto dni zapora.

V senu zakrit umor.

Pred odkritjem umora

V Bresternici v župniji Kamnica pri Mariboru je živela v hiši št. 137 na malem posestvu 56 letna Kristina Gselman. Gselmanova je bila ločena od svojega moža in je živela v skupnem gospodinjstvu z upokojenim podpolkovnikom Arturjem Imanič, ki je pred tremi tedni umrl. Imaničeva smrt je Gselmanovo tako hudo zadela, da je govorila napram sosedom o samomoru s skokom v Dravo. Treba je tudi to omeniti, da je životarila Gselmanova v zelo slabih gospodarskih razmerah. Zadnjič so jo videli 16. julija ob peti uri zjutraj, ko je prinesla mleko do ceste in ga je vzel voznik v Maribor.

Ko je pa prišla k njej po mleko 16. julija ob trideset na šest sosed Kolmanič, je našla hišo zaklenjeno in gospodinje ni bilo nikjer videti.

Šele mukanje gladne živine je sosede opomnilo, da se je moralo z Gselmanovo nekaj zgoditi. Poslali so po domačega župana Lorenčiča in orožnike.

Prva komisija je hišo odprla ter jo skrbno preiskala, vendar gospodinje ni našla. Ugotovili so, da je Gselmanova izginila z doma, ne da bi bila zavžila pripravljeni zajutrek — žgance. Istotako ni odnesla v svinjak za svinje skuhanice piče.

Radi pripovedovanja sosedščine, da je ženska najbrž šla iz obupa v Dravo, si je tudi prva komisija osvojila to domnevo in je bilo potrebno počakati, dokler ne bo Drava trupla naplavila.

Gselmanova je bila sestra žene gostilničarja Brusa pri Sv. Miklavžu pri Hočah. Ta je prišla po izginuli v poštev kot dedinja in je bila obveščena, naj se po-

grofovskega rodu, toda ogenj, ki se mu je v očeh zasvetil, ni bil ogenj jeze, temveč prej plamen komaj prikrita veselja. Za to, da še do te ure ni krščen, se ni mnogo zmenil. Očitno je bilo, da se niti zavedal ni, kaka škoda je zanj, ko še ni sprejel zakramenta svetega krsta. Zasmilil se je Veroniki.

»Anza,« mu je dejala napol za tolažbo, napol za pouk, »to je sicer velika, huda nesreča, da še nisi krščen; pa je tudi sreča v tej nesreči. Zdaj se boš mnogo lažje spravil z Bogom in umiril. K spovedi ti ni treba.«

Zazijal je z usti in z očmi.

»Res,« je potrdila, »po krstu se izbrišejo vsi grehi. Po krstu si čist in nedolžen kakor pravkar rojen otrok.«

Srce mu je spreletel svetel žarek.

»Kaj moram tedaj storiti?« je vprašal in napeto čakal.

»Dobro poučiti se moraš v krščanskem nauku. Boga moraš za odpuščanje prositi in potem sprejeti zakrament svetega krsta.«

»Kdo mi bo to storil?«

»S patrom Valerijanom sem že govorila o tem. Rad te bo poučil, potem pa pojdeš v Celovec, kjer se daš na tistem krstiti. Nikomur ni treba kaj izvedeti, da še nisi krščen.«

»Veronika,« je vzkliknil kar iz sebe, »res si coprnica, ali dobra, dobra. Ti veš vedno, kako je prav, in zmeraj pomagaš.«

gubil. Iz Francije je odšel v Nemčijo, tam se je pa onemogočil in se je moral izseliti na Poljsko. Padal je čedalje globlje in je živel na zadnje od beračenja.

Ubogi norec — grof Zeppelin

Nemški zrakoplovi se imenujejo »Zeppelin« po že rajnem grofu Zeppelinu, ki je žrtvoval vse, da je priporil tem zračnim velikanom prometno bodočnost. Dunaški gledališki igralec dr. Tyrret pripoveduje o grofu Zeppelinu, ki je umrl pred 20 leti, to je: Ko sem nastopil leta 1899 v dvornem gledališču v nemškem mestu Stuttgart, sem sedel pri skupnem obedu v hotelu Marquandt. V nekem hotelskem kotu je vzbujal mojo po-

briga za gospodarstvo sestre. Brusova je dala oskrbovati živino in svinje.

Najdeno truplo pod senom

Brusov hlapec se je pripeljal 21. julija zjutraj na Gselmanovo domačijo po seno, ki je bilo shranjeno na podstrešju hiše št. 137. Ko je odprl vežna vrata in stopal na podstrešje, mu je udaril v nos neprijeten duh po gnilobi. Že po prvih odgrinjanjih z vilami je zadel na precej razpadlo truplo Gselmanove. O najdbi je koj obvestil župana in ta orožnike, ki so dali truplo prenesti v mrtvašnico kamniškega pokopališča, kjer je bilo izvršeno sodno raztelesenje.

Kaj je pokazalo raztelesenje

Truplo Gselmanove je bilo sodno razteleseno 22. julija zjutraj. Zdravnik je ugotovil, da je bila Gselmanova umorjena z zabodljajem v srce in je bila kot mrtva. Ker je bilo truplo že precej razpadlo, pri

raztelesenju ni bilo mogoče dognati, če je morilec pred smrtonosnim sunkom z nožem žrtev še tudi davil. Zanimivo je tudi to, da v trupu Gselmanove ni bilo nobene krvi, ampak je vsa ztekla skozi rano.

Kdo je zločinec?

Sum krivde umora je padel na nekega starejšega mladoletnika, ki stanuje blizu domačije Gselmanove in je bil kljub 20 letom obsojen enkrat na osem mesecev, drugi na dve leti robije, katero je prestopal v mariborski kaznilnici in je bil lani v decembru pomiloščen. Osumljeni je sedaj nenadoma izginil in ga orožniki niso mogli izslediti. Upravičena je domneva, da je pobegnil kam v Avstrijo.

Poizvedovanja za pobeglim so dognala, da je pred dnevi vrnil svojemu bratu dolg 200 din z obrestmi vred. Osumljenega so videli večkrat pri Gselmanovi, kateri je pomagal pri raznih delih. Preiskava bo že dognala, ali je osumljeni res kriv.

Dekliški dan na Betnavi

Grad Betnava pri Mariboru je postal po zamisli in po dobroti prevzvišenega g. škofa naš novi, osrednji dom dekliske gibanja za lantinsko škofijo. Mnogo deklet je že sprejel ta dom, že lani ob Slomškovih dnevih in potem skozi vse leto ob priliki tečajev ali sestankov. Zlasti lepo je bilo na Betnavi ob liturgičnem tečaju v velikem tednu in pa v dneh 1., 2. in 3. maja ob priliki tečaja za voditeljice dekliskih krožkov. In tudi sicer ob večjih ali manjših sestankih, ki se redno vrše na Betnavi, nam je Betnava pokazala, da nam je res dom, prijeten dom. Vsako deklet, ki je enkrat prišlo, se rado vrača nazaj, ker ve, da bo na Betnavi vedno našla novih sil za svoj idealizem, lastno plemenito stremenje in za apostolsko delovanje, pa tudi vedno veselje, pesem in igro.

Dekleta! Sedaj se Betnava pripravlja na nov dogodek, na veliki »Dekliški dan« za Ma-

riji praznik 15. avgusta in vas pričakuje. Sprejeti hoče množice naših dobrih, idealnih deklet iz vse škofije. Velik dan mora biti 15. avgust in na globoko mora zarežati v naše deklisko gibanje! Tisočem mora po škofu in drugih duhovniških Cerkve poglobiti visoki ideal pravega deklstva! Vsa, predvsem mlajša dekleta, ste vabljeni, ne le Marijine družbenice in članice prosvetnih društev, oziroma DKA, ne, vsa dekleta! Prav vsa, ki se veselite dekliske skupnosti, ki z veseljem prisluhnate besedi o našem dekliskem ponosu, o srečni prihodnosti, o pogumnem delu za širjenje kraljestva Kristusove ljubezni.

Marija nas čaka in nas vabi za svoj praznik, ob Njej se bomo v zborovanjih poglabljale. Za to gre, da se osrečimo ob viru prave sreče in še za to gre, da premislimo, kako bi nesle svojo srečo drugim.

Dekleta! Pridite, da se bomo veselile naše skupnosti! Pridite z vsem svojim veseljem in v vsej svoji pestrosti (narodne noše, vezene obleke, dečle)! Ne bojte se žrtev!

Spored. Na predvečer, v soboto po prihodu vlakov, ob 19.15 otvoritev, procesija z Najsvetejšim, s svečami, v parku. V nedeljo: obha-

ljino sveto mašo ob 6.30 bo daroval Prevzvišeni. Po sv. maši skupno zborovanje, potem stanovsko razdeljena zborovanja za kmečka dekleta, za delavke in za inteligentke. Po okrepčilu popoldne skupno razvedrilo in sklepno zborovanje ter večernice. Govore č. g. duhovniki in dekleta. — Dekleta, na veselo svidenjel! — Po-drobnejša navodila dajejo č. župni uradi.

Obvestilo za gđne učiteljice. Iakreno ste vabljeni na ta »Dekliški dan«! Temu dnevni sledi od 16. do 19. avgusta na Betnavi tečaj za KA. Pišite takoj po program in pojasnila na naslov: Katehizistinja E. K., Betnava pri Mariboru.

Selica ob Dravi. V nedeljo 1. in 3. avgusta bo pri nas nekaj izrednega. Ob 20 bo zunaj na prostem med cerkvijo in šolo predstava mogočnega ljudske igre »Siehernik«. Igra je polna presrečnih, v srce segajočih prizorov. Vabimo ne samo domače farane, marveč tudi vse bližnje in daljne sosede: Sv. Ožbolt, Sv. Duh, Ruše, Kamnico in še dalje. V slučaju, če bi zvečer deževalo, predstava odpade.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Naše prosvetno društvo pripravlja za 8. avgust priljubljeno in sodobno igro »Podrti križ«. Naslov igre nam sam pove, kako primerna in potrebna je ta igra za današnji čas. Poleg veselih prizorov nam kaže igra težke probleme sedanjih dni v jasni luči. Igra zasluži, da si jo vsakdo ogleda.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V našem fantovskem odseku se je začelo po celjskem taboru novo življenje. Prijetni so nedeljski popoldnevi v našem odseku. Kar naenkrat nam mine nedeljsko popoldne ob žogi in gimnastičnih vajah. Zadnje nedeljo so nas razveselili s svojim obiskom fantje iz Maribora. Bratski smo skupno malo zapeli fantovske pesmi in igrali žogo. Želimo si še več takih obiskov. Sicer pa se shajamo tudi med tednom in se z vso živostjo pripravljamo na trojiški tabor koncem avgusta.

Marija Snežna na Velki. Pri nas bodo imele dekliske Marijine družbe lenarške dekanije v sredo 4. avgusta svoj shod. Ob 10 pridiguje vič. g. duhovni svetnik Drago Oberžan iz Maribora. Po sv. maši na prostem pri cerkvi tabor deklet z govori in petjem. Po odmoru večernice in razhod. Hribček Marije Snežne je najvišja točka Slovenskih goric, odkoder je na vse strani kra-

zornost živahen starejši gospod, ki je več častnikom nekaj razkazoval. Vprašal sem sosedo pri mizi, kdo da je ta gospod. Vprašani švab mi je odgovoril s pomilovalnim glasom: »To je norec — grof Zeppelin. Dobri možek si domišljaja, da se bo lahko vozil po zraku.«

V šestih letih so Nemčija tako izpopolnila svojo vojno mornarico, da bo imela več kot 58 vojnih ladij, in sicer tri okropne križarke tipa »Deutschland« po 26.000, odnosno 35.000 ton, dve veliki maticni ladji za letala, 14 križark in 40 rušilcev. Vrh tega pa je treba prišteti še večje število podmornic.

»Tiho! — Pojdi zdaj k materi in lepo se pogovori z njo! Boji se te, da se boš jezil in ji ne boš mogel odpustiti.«

Skočil je pokonci in odhitel v hišo. Ko ga je Cenca zagledala, je na glas zaihtela:

»Moj Bog! Moj Bog!«

»Nikar si ne ženite k srcu, mati,« jo je miril; »vse je prav, je že vse prav.«

»Kaj? Ali že veš —?«

»Veronika mi je povedala.«

»Odpusti mi — — — Anza!«

»Rad, če je kaj odpustiti.«

Tedaj se je presunljivo razjokala. Jagar pa jo je že prijel za roke in jih obdržal v svojih.

»Anza, dober si, moj ljubi pob!« je ihtela. »Bog ti bo povrnil.«

Še isti večer je šel jagar v trg k patru Valerijanu in je ostal precej dolgo pri njem.

Drugo jutro se je podal v Gradec h grofu Kristalniku, da bi ga poprosil za tri tedne dopusta. Grof je bil čez mero ljubezniv; menda je iz te ali druge besede jagrove spoznal, da ta ve, kdo je njegova mati. Rad mu je dovolil dopust in mu je obljubil, da bo na njegovo mesto poslal za ta čas koga drugega v planino.

Ko se je jagar poslovil, mu je grof dal celo roko in dejal nenavadno prijazno:

»Če ti je kdaj kaj treba, vej, da sem jaz tu! Pridi, ne boš nikoli zaman trkal! Ali razumeš: zmeraj, če ti je treba! — Vidim, da si pameten, in mislim, da se boš vsake reči po pameti lotil in se ne boš nikoli prenaljil.«

Anza je pokimal, da ga razume, in se je lepo zahvalil.

Naslednja dva tedna je ostal jagar v Dobrovljah; ni pa stanoval pri Cenci, ampak dalje zgoraj v hribu pri nekaj kočarjih, katerim je dejal, da mora biti zdaj blizu matere, da je pri roki, če bi se kaj hudega pripetilo.

Kakor slučajno sta se vsak dan sešla s patrom Valerijanom, ki je prišel sem gor na sprehod. Hodila sta med njivami gor in dol in Anza je pazljivo poslušal duhovnikove nauke.

K Cenci dol je pa šel ves ta čas le dva- ali trikrat, pa nikoli ni ostal dalje, kakor kvečjemu kake četrt ure, ki jih je prebil ob bolnični postelji. Obe, Cenca in Veronika, sta opazili, da je postal zelo resen in vase zatopljen. Z dekletom je spregovoril kako prijazno besedo, pa se hitro poslovil. Nekoč je rekel v durih:

»Veronika, ko bi bil prej vedel, kar zdaj vem, bi se marsikaj ne bilo zgodilo, tudi tisto tam nad Šmarskimi pečmi ne.«

»To kar pozabiva, Anza,« je odvrnila in glas ji je bil mehkejši in vdan, kakor ga ni bila vajena.

(Dalje sledi)